Architektura a koncepce OS - OS a HW (archOS_HW)

Aby fungoval OS s preemptivním multitaskingem, musí HW obsahovat:

- 1. (+2) přerušovací systém (interrupt system)
- 2. (+2) časovač

Při používání DMA:

- 1. (+1) se přenosu neúčastní CPU
- 2. (+1) je nutné alokovat od systému kanál (DMA)
- 3. (+2) se urychlí činnost systému, protože se nepoužívá CPU
- 4. (+2) je obvyklé používat také přerušovací systém

Architektura a koncepce OS - Jádro OS (archOS_kernel)

Která funkce by měla být povolena pouze v režimu kernel?

- 1. (+2) povolení přerušení
- 2. (+2) změna kořenového adresáře (chroot)
- 3. (+2) zákaz přerušení
- 4. (+2) nastavení času systémových hodin
- 5. (+2) zachycení a obsluha interruptu
- 6. (+2) ovládání V/V zařízení

TRAP:

- 1. (+2) je skok z režimu user do režimu kernel
- 2. (+2) se používá pro systémová volání

Systémové volání:

- 1. (+1) slouží procesům ke zpřístupnění funkcí OS
- 2. (+1) slouží procesům k ovládání V/V zařízení

Architektura a koncepce OS - Typy OS (archOS_typy)

Mezi distribuované systémy patří:

- 1. (+1) Beowulf cluster
- 2. (+1) ParallelKnoppix

Architektura a koncepce OS - Funkce OS (archOS_fce)

Hlavní funkce OS jsou:

- 1. (+1) správa prostředků
- 2. (+1) abstrakce a rozšíření počítače
- 3. (+1) management zdrojů
- 4. (+1) virtualizace a rozšíření HW

Timesharing je:

- 1. (+1) způsob multiprogrammingu
- 2. (+1) sdílení (dělení) času CPU mezi procesy uživatelů OS

Pod pojmem spooling rozumíme v oblasti OS také:

- 1. (+1) techniku ukládání úloh do fronty pro dávkové systémy
- 2. (+1) odkládání dat pro pomalejší V/V zařízení

Multiprogramingem můžeme označit:

- 1. (+1) způsob práce plánovače OS
- 2. (+1) (pseudo)paralelní běh více úloh
- 3. (+1) jeden ze způsobů práce plánovače OS
- 4. (+1) (pseudo)současný běh více procesů

Správa paměti - Pojmy o paměti (mem_teorie)

Položka stránkové tabulky obsahuje:

- 1. (+1) číslo rámce
- 2. (+1) řídicí bity

Položka segmentové tabulky neobsahuje:

- 1. (+1) číslo segmentu
- 4. (+1) offset od bázové adresy

Vnější fragmentace paměti:

1. (+1) je odstraněna použitím stránkování

Segmentace:

- 1. (+1) usnadňuje sdílení paměti mezi procesy
- 2. (+1) pomáhá implicitně řešit problém ochrany

Stránkování paměti:

- 1. (+1) odstraňuje vnější fragmentaci
- 2. (+1) je pro programátora transparentní

Thrashing:

- 1. (+1) je neefektivní využití CPU při neustálé výměně paměťových stránek
- 2. (+1) může být způsobován odkládáním paměti na disk, když je tato část za okamžik potřebná

Specifické OS - Systémy reálného času (otherOS_RT)

Mezi typické vlastnosti RTOS patří:

- 1. (+1) rychlé přepínání kontextu
- 2. (+1) multitasking

Mezi typické vlastnosti RTOS nepatří:

- 1. (+1) nepreemptivní plánování
- 2. (+1) plánování zaměřené na maximální využití CPU

Specifické OS - Vestavěné systémy

Podíl trhu mikročipů mimo vestavěné systémy je zhruba:

1. (+1) < 5 % (2%)

Podíl trhu mikročipů pro vestavěné systémy je zhruba

Sdílení prostředků - Kritická sekce (sdileni_KS)

Vstup do kritické sekce lze dostatečně ošetřit pomocí:

- 1. (+2) prostředků OS, pomocí semaforu
- 2. (+2) prostředků OS, pomocí předávání zpráv
- 1. (+2) prostředků jazyka C# nebo Java, pomocí monitoru
- 2. (+2) prostředků posixových vláken, pomocí binárního semaforu

Výhodou řešení vstupu do kritické sekce pomocí zákazu přerušení je:

- 1. (+1) jednoduchost použití
- 2. (+1) neaktivní čekání

Nevýhodou řešení kritické sekce pomocí zákazu přerušení je:

- 1. (+1) nemožnost použití na SMP-systémech
- 2. (+1) zvyšování latence systému

Řešení vstupu do kritické sekce pomocí předávání zpráv jako prostředku OS:

- 1. (+1) používá krátkou vstupní a výstupní sekci
- 2. (+1) je výhodné pro používání neaktivního čekání

Zbytková sekce je:

1. (+2) část kódu procesu(ů)

Výhodou řešení vstupu do kritické sekce pomocí instrukce typu test-and-set je:

- 1. (+1) možnost použití na SMP-systémech
- 2. (+1) jednoduchost použití

Monitor jako prostředek ošetření vstupu do kritické sekce je:

1. (+1) nástroj programovacího jazyka

Monitor jako prostředek ošetření vstupu do kritické sekce:

- 1. (-2) je nevhodný, protože používá aktivní čekání
- 2. (-2) je nevhodný, protože příliš zvyšuje latenci systému
- 3. (-2) nelze použít
- 4. (−2) se běžně používá v jazyce C, C++ a Delphi
- 5. (+2) žádná z výše uvedených možností

Sdílení prostředků - Synchronizace (sdileni_sync)

Synchronizování procesů tak, aby od bariéry běžely oba současně, lze dosáhnout dostatečně pomocí:

1. (+2) prostředků OS, pomocí předávání zpráv

Sdílení prostředků - Semafory (sdileni_sem)

Semafor v OS neobsahuje:

- 1. (-1) čítač (čítací proměnnou)
- 2. (-1) funkci signal (up)
- 3. (-1) funkci wait (down)
- 4. (−1) frontu (proměnnou pro seznam procesů)

5. (+1) žádná z výše uvedených možností

Semafor v OS obsahuje:

- 1. (+1) čítač (čítací proměnnou)
- 2. (+1) funkci signal (up)
- 3. (+1) funkci wait (down)
- 4. (+1) frontu (proměnnou pro seznam procesů)

Procesy - Plánování (proc_plan)

Hlavní cíle plánování procesů jsou:

- 1. (+1) spravedlnost
- 2. (+1) rovnováha zatížení subsystémů

Hlavní cíle plánování procesů na real-timeových systémech jsou:

- 1. (+1) prediktabilita (předvídatelnost)
- 2. (+1) dodržení (časových) termínů

Hlavní cíle plánování procesů na dávkových systémech jsou:

- 1. (+1) minimalizace obratu (turnaround time)
- 2. (+1) maximální zátěž (využití) CPU

Hlavní cíle plánování procesů na interaktivních systémech jsou:

- 2. (+1) nízká latence a odezva
- 4. (+1) proporcionalita (přiměřenost) k očekávání uživatelů

Procesy - Stavy procesů (proc_stavy)

Třístavový model procesu zahrnuje následující stav:

- 1. (+1) blokovaný
- 2. (+1) běžící
- 3. (+1) připravený

Sedmistavový model procesu nezahrnuje následující stavy:

- 1. (+1) odložený, spustitelný, spící
- 2. (+1) vyčerpaný, naplánovaný, odblokovaný

Sedmistavový model procesu zahrnuje (mj.) následující stavy:

- 1. (+1) blokovaný odložený, běžící, ukončený
- 2. (+1) odložený blokovaný, blokovaný, připravený
- 3. (+1) běžící, blokovaný, nový
- 4. (+1) připravený, běžící, ukončený

Procesy - Komunikace procesů (proc_kom)

Vyberte správné tvrzení o rourách:

- 1. (+1) slouží ke komunikaci procesů
- 2. (+1) v posixových systémech se s nimi pracuje obdobně jako se soubory

Vyberte správné tvrzení o socketech:

1. (+1) slouží ke komunikaci procesů

2. (+1) v posixových systémech se s nimi pracuje obdobně jako se soubory

Procesy - Vlákna

Vlákna sdílejí se zbytkem procesu:

1. (+1) paměť

Můžou taky sdílet

přidělené prostředky (např. otevřené soubory)

Vlákna nesdílejí se zbytkem procesu (s ostatními vlákny):

- 2. (+1) zásobník
- 3. (+1) stav (kontext)

Vlákna nesdílejí se zbytkem procesu (s ostatními vlákny):

- 1. (+1) zásobník
- 2. (+1) stav (kontext)

Nevýhodou implementace vláken bez podpory OS je:

- 1. (+1) page-fault způsobí zastavení ostatních vláken
- 3. (+1) nutnost převést blokovaná volání na neblokovaná

Bezpečnost OS (security)

Simulování přihlašovací obrazovky se nazývá:

1. (+1) login spoofing

UNIX používá standadně pro uložení hesel funkci crypt() založenou na algoritmu DES. Jak dlouho řádově trvá vypočítání původního hesla z uloženého záznamu hesla na běžném PC:

1. (+1) nelze

UNIX používá standadně pro uložení hesel funkci crypt() založenou na algoritmu DES. Jak dlouho řádově trvá uhodnutí řádně voleného funkčního hesla na běžném PC, pokud máme k dispozici uložený záznam.

3. (+2) tisíce až desetitisíce let

Mezi nejčastější útoky na systém patří:

- 1. (+1) využití chyby ve službách typu buffer overflow
- 2. (+1) hádání uživatelských loginů a jejich hesel slovníkovou metodou

Různé

Kolik definuje sysvinit standardně tzv. runlevelů na Linuxu?

1. (2) 7

Který runlevel sysvinit je v Linuxu standardně určen pro shutdown?

1. (2) 0

Který runlevel sysvinit je v Linuxu standardně určen pro správu v jednouzivatelském rezimu?

1. (1) 1

Procesy

<u>Procesy – Přepínání kontextu (proc_ctxSw)</u>

Postup:

- 1. spočítáme si kolikrát ve sledovaném čase (50 ms) byl součet časové kvantum (11ms) + context-switch (2ms) -> (11 + 2) + (11 + 2) + (11 + 2) -> 3x
- 2. context-switch (2ms) * počet výskytů (3 * 2) -> 6 ms
- 3. čas promrhaný všemi context-switchi za sledovaný čas vydělíme sledovaným časem 6 / 50 * 100 = 12%

Kolik procent času CPU je promrháno během 50 ms, pokud context-switch zabere 2 ms a časové kvantum bude 11 ms a právě bylo přepnuto na proces:

- (+2) 12 %
- (-2) 18 %
- (-2) 82 %
- (-2) 88 %
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Kolik procent času CPU je promrháno během 57 ms, pokud context-switch zabere 3 ms a časové kvantum bude 9 ms a právě bylo přepnuto na proces:

- (+2) 21 % = (4 * 3) / 57 * 100
- (-2) 25 %
- (-2) 75 %
- (-2)79%
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Kolik procent času CPU je promrháno během 60 ms, pokud context-switch zabere 3 ms a časové kvantum bude 9 ms a právě bylo přepnuto na proces:

- (-2) 21 %
- (+2) 25 %
- (-2)75%
- (-2)79%
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Kolik procent času CPU je promrháno během 158 ms, pokud context-switch zabere 2 ms a časové kvantum bude 38 ms a právě bylo přepnuto na proces:

- (+2) < 4%
- (-2)5%
- (-2) 95 %
- (-2) > 96 %
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Kolik procent času CPU je promrháno během 170 ms, pokud context-switch zabere 4 ms a časové kvantum bude 25 ms a právě bylo přepnuto na proces:

- (+2) < 12%
- (-2) 16 %
- (-2)84%
- (-2) > 88%
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Procesy – Využití procesoru (proc_CPUutil)

Postup:

- 1. jak dlouho čekají (1/3) umocníme počtem procesů (1/3)*(1/3)*(1/3) nebo (1/3)^3 = 1/27
- 2. nesčítá se to protože procesy běží současně(paralelně) a ne za sebou(seriově)

.Počítač má paměť pro současný běh 3 procesů. Tyto procesy čekají průměrně třetinu času na dokončení V/V operace. Kolik průměrně času je procesor (CPU) nevyužit?

- (-2) 1/3
- (-2) 1/9
- (+2) 1/27
- (-2) 2/9
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Počítač má paměť pro současný běh 3 procesů. Tyto procesy dvě třetiny času čekají na dokončení V/V operace. Kolik průměrně času je procesor (CPU) nevyužit?

- (-2) 2/3
- (-2) 1/2
- (+2) 8/27 (2/3)^3
- (-2) 4/9
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Počítač má paměť pro současný běh 3 procesů. Tyto procesy polovinu času čekají na dokončení V/V operace. Kolik průměrně času je procesor (CPU) nevyužit?

- (-2) 1/2
- (+2) 1/8
- $(-2)^{^{\prime}}$ 1/16
- (-2) 1/4
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Počítač má paměť pro současný běh 4 procesů. Tyto procesy polovinu času čekají na dokončení V/V operace. Kolik průměrně času je procesor (CPU) nevyužit?

- (-2) 1/2
- (-2) 1/8
- (+2) 1/16
- (-2) 1/4
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Souborové systémy (FS)

Dávat si pozor:

- jestli jde o B nebo o KB
- sektor má 512 B, pokud není dáno jinak

Postup:

- 1. alokační blok (4 sektory) * standardní velikost sektoru (512 B) = 2048 B = 2 kB
- 2. všechny velikosti souborů vydělíme velikostí alokačního bloku (2 kB)
- 3. 104 / 2 = 52 bloků
- 4. 194 B = 0.194 / 2 = 0.097 (zaokrouhlíme na 1 blok) -> mrháme
- 5. 310 B = 0.310 kB / 2 = 0.155 (zaokrouhlíme na 1 blok) -> mrháme
- 6. u 1. souboru je použito celých 52 bloků beze zbytku a nemrháme
- 7. u 2. souboru je použit 1 blok a mrháme (1 * 2 0,194 = 1,806 kB) // 1*2 = blok * velikost alokačního bloku
- 8. u 3. souboru je použit 1 blok a mrháme (1 * 2 0,310 = 1,69 kB)
- 9. celkově použitá paměť 2 kB * 54 bloků = 108 kB
- 10. celkově promrháno (1,806 + 1,69) = 3,496
- 11. procent promrháno: (100* 3,496)/108 = 3.237037 => zaokrouhleno na 4%

Souborové systémy – Alokační bloky na FS (FS cluster)

.Kolik procent místa je přibližně promrháno, pokud se na souborový systém s alokačním blokem 4 sektory uloží 3 soubory o velikostech 104 kB, 194 B a 310 B?

- (-1) 91 %
- (-1) 9 %
- (+1)4%
- (-1)96%
- (-1) žádná z výše uvedených možností

.Kolik procent místa je přibližně promrháno, pokud se na filesystém s alokačním blokem 8 sektorů uloží 3 soubory o velikostech 8 B, 17 kB a 250 B?

- (+1) 40 %
- (-1)98%
- (-1)2%
- (-1) 46 %
- (-1) žádná z výše uvedených možností

.Kolik procent místa je přibližně promrháno, pokud se na filesystém s alokačním blokem 16 kB uloží 3 soubory o velikostech 50 kB, 18 kB a 10 B?

- (+1) 40 %
- (-1) 50 %
- (-1) 60 %
- (-1) 30 %
- (-1) žádná z výše uvedených možností

.Kolik procent místa je přibližně promrháno, pokud se na filesystém s alokačním blokem 16 kB uloží 3 soubory o velikostech 51 kB, 18 B a 17 kB?

(+1) 40 %

(-1) 50 % (-1) 60 % (-1) 30 % (-1) žádná z výše uvedených možností
.Kolik procent místa je přibližně promrháno, pokud se na souborový systém s alokačním blokem 16 sektorů uloží 3 soubory o velikostech 54 kB, 256 B a 453 B? (-1) 97 % (-1) 3 % (+1) 25 % (-1) 75 % (-1) žádná z výše uvedených možností
.Kolik procent místa je přibližně promrháno, pokud se na filesystém s alokačním blokem 16 sektorů uloží 3 soubory o velikostech 60 kB, 18 kB a 5 B? (+1) 19 % (-1) 9 % (-1) 22 % (-1) 30 % (-1) žádná z výše uvedených možností
.Kolik procent místa je přibližně promrháno, pokud se na souborový systém s alokačním blokem 16 sektorů uloží 3 soubory o velikostech 90 kB, 225 B a 321 B? (-1) 98 % (-1) 2 % (+1) 20 % (-1) 80 % (-1) žádná z výše uvedených možností
.Kolik procent místa je přibližně promrháno, pokud se na souborový systém s alokačním blokem 16 sektorů uloží 3 soubory o velikostech 54 kB, 256 B a 453 B? (-1) 97 % (-1) 3 % (+1) 25 % (-1) žádná z výše uvedených možností .Kolik procent místa je přibližně promrháno, pokud se na souborový systém s alokačním blokem 64 sektorů uloží 3 soubory o velikostech 68 kB, 148 B a 535 B? 1. (-1) 98 % 2. (-1) 1 % 3. (+1) 58 % 4. (-1) 43 % 5. (-1) žádná z výše uvedených možností
.Kolik procent místa je přibližně promrháno, pokud se na souborový systém s alokačním blokem 64 sektorů uloží 3 soubory o velikostech 105 kB, 152 B a 309 B? 1. (-1) téměř 100 % 2. (-1) skoro 0 % 3. (+1) 46 % 4. (-1) 54 % 5. (-1) žádná z výše uvedených možností

<u>Souborové systémy – FAT (velikost souborového systému)</u> (FS_FATFSs)

Postup:

- 1. umocníme 2 na FAT-číslo -> 2^12 = 4096 adres bloků
- 2. počet sektorů alokační jednotky (bloku nebo clusteru) * standardní velikost sektoru
  - = 8 sektorů * 512 B = 4096 B = 4 kB
- 3. počet adres * velikost alokačního bloku = 4096 * 4 kB = 16384 kB = 16 MB

.Při velikosti clusteru (alokační jednotky) 8 sektorů je maximální velikost filesystému FAT12:

- (-2) 8 MB
- (+2) 16 MB
- (-2) 32 MB
- (-2) 64 GB
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Při velikosti clusteru (alokační jednotky) 8 sektorů je maximální velikost souborového systému FAT12:

- (-2) 4 MB
- (-2) 8 MB
- (+2) 16 MB
- (-2) 32 MB
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Při velikosti clusteru (alokační jednotky) 8 sektorů je maximální velikost filesystému FAT16:

- (-2) 128 MB
- (+2) 256 MB
- (-2) 512 MB
- (-2) 1 GB
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Při velikosti clusteru (alokační jednotky) 16 sektorů je maximální velikost filesystému FAT16:

- (-2) 128 MB
- (-2) 256 MB
- (+2) 512 MB
- (-2) 1 GB
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Při velikosti clusteru (alokační jednotky) 64 sektorů je maximální velikost souborového systému FAT12:

- (-2) 32 MB
- (-2) 64 MB

- (+2) 128 MB
- (-2) 256 MB
- (-2) žádná z výše uvedených možností

<u>Souborové systémy – FAT (velikost tabulky) (FS_FATs)</u>

Pozor na:

- velikost adresy !!! FAT16 = 16 bitů = 2 B, FAT32 = 32 bitů = 4 B
- velikost sektoru pokud není zadána tak je 512 B

Postup:

- 1. velikost FS v kB = 180 * 1024 = 184320 kB
- 2. velikost alokačního bloku (clusteru nebo jednotky) = počet sektorů * velikost jednoho sektoru = 32 * 512 B = 16384 B = 16 kB
- 3. počet adres = velikost FS / velikost al. bloku = 11520 adres
- jelikož FAT12 může mít pouze 2^12 = 4096 adres není toto možné!!! (11520 > 4096)

Jaká bude velikost tabulky FAT12 při velikosti clusteru (alokační jednotky) 32 sektorů a velikosti souborového systému 180 MB:

- (-2) 32 kB
- (-2) 16 kB
- (-2) 8 kB
- (-2) 4 kB
- (+2) žádná z výše uvedených možností

Postup:

- 1. velikost FS v kB = 560 * 1024 = 573440 kB
- 2. velikost alokačního bloku (clusteru nebo jednotky) = počet sektorů * velikost jednoho sektoru = 4 * 512 B = 2048 B = 2 kB
- 3. počet adres = velikost FS / velikost al. bloku = 286720 adres
- 4. jelikož FAT16 může mít pouze 2^16 = 65536 adres **není** toto možné!!! (286720 > 65536)

Jaká bude velikost tabulky FAT16 při velikosti clusteru (alokační jednotky) 4 sektory a velikosti souborového systému 560 MB:

- (-2) 1120 kB
- (-2) 560 kB
- (-2) 280 kB
- (-2) 140 kB
- (+2) žádná z výše uvedených možností

Postup:

- 1. velikost FS v kB = 2 * 1024 * 1024 = 2097152 kB
- 2. velikost alokačního bloku (clusteru nebo jednotky) = počet sektorů * velikost jednoho sektoru = 8 * 512 B = 4096 B = 4 kB
- 3. počet adres = velikost FS / velikost al. bloku = 524288 adres
- 4. jelikož FAT16 může mít pouze 2^16 = 65536 adres **není** toto možné!!! (524288 > 65536)

"Jaká bude velikost tabulky FAT16 při velikosti clusteru (alokační jednotky) 8 sektorů a velikosti filesystému 2 GB:

- (-2) 2 MB
- (-2) 1 MB
- (-2) 512 kB
- (-2) 128 kB
- (+2) žádná z výše uvedených možností

"Jaká bude velikost tabulky FAT16 při velikosti clusteru (alokační jednotky) 16 sektorů a velikosti filesystému 400 MB:

- (-2) 200 kB
- (+2) 100 kB
- (-2) 50 kB
- (-2) 25 kB
- (-2) žádná z výše uvedených možností

počet adres je víc než může být (116480 > 65536)

"Jaká bude velikost tabulky FAT16 při velikosti clusteru (alokační jednotky) 16 sektorů a velikosti souborového systému 910 MB:

- (-2) 454 kB
- (-2) 200 kB
- (-2) 113 kB
- (-2) 56 kB
- (+2) žádná z výše uvedených možností

Postup:

- 1. velikost FS v kB = 480 * 1024 = 491520 kB
- 2. velikost alokačního bloku (clusteru nebo jednotky) = počet sektorů * velikost jednoho sektoru = 64 * 512 B = 32768 B = 32 kB
- 3. počet adres = velikost FS / velikost al. bloku = 15360 adres
- velikost tabulky = velikost jedné adresy * počet adres = (16(fat číslo) / 8(bitů na Bajt)) * 15360 = 30720 B = 30 kB

"Jaká bude velikost tabulky FAT16 při velikosti clusteru (alokační jednotky) 64 sektorů a velikosti souborového systému 480 MB:

- (-2) 60 kB
- (+2) 30 kB
- (-2) 15 kB
- (-2) 7 kB
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.Jaká bude velikost tabulky FAT32 při velikosti clusteru (alokační jednotky) 4 sektory a velikosti filesystému 32 GB:

- (-2) 32 MB
- (-2) 16 MB
- (-2) 8 MB
- (-2) 4 MB
- (+2) žádná z výše uvedených možností (výsledek má být 64 MB)

"Jaká bude velikost tabulky FAT32 při velikosti clusteru (alokační jednotky) 4 sektory a velikosti filesystému 100 GB:

- (-2) 400 MB
- (+2) 200 MB
- (-2) 50 MB
- (-2) 25 MB
- (-2) žádná z výše uvedených možností

"Jaká bude velikost tabulky FAT32 při velikosti clusteru (alokační jednotky) 16 sektorů a velikosti souborového systému 1000 GB:

- (-2) 1000 MB
- (+2) 500 MB
- (-2) 125 MB
- (-2) 62 MB
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Správa paměti

Dávat si pozor na:

- nezapomenout odčítat
- best-fit jede vždycky od začátku a přidá tam, kde toho nejméně zbyde
- (Exact-or) Worst fit (Buď stejný a nebo nejvíc volný blok)
- Když má blok velikost 0 tak vypadne a na jeho pozici se dostane následující

<u>Správa paměti – Metody alokace (pořadí bloky) (mem_MAbloky)</u> *Best-fit*

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 11 kB, 4 kB, 21 kB, 17 kB a 7 kB. Které bloky jsou vybrány pro postupnou alokaci: 12 kB, 10 kB a 8 kB, použije-li se algoritmus best-fit?

- (-2) 3., 1., 3.
- (-2) 3., 4., 1.
- (+2) 4., 1., 3.
- (-2) 3., 1., 4.
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 17 kB, 23 kB, 29 kB, 4 kB a 10 kB. Jaké bude pořadí vybraných bloků při postupné alokaci 5 kB, 13 kB a 11 kB, použije-li se algoritmus best-fit?

- (-2) 1., 2., 1.
- (+2) 5., 1., 2.
- (-2) 1., 2., 3.
- (-2) 3., 3., 3.

(-2) žádná z výše uvedených možností

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 23 kB, 30 kB, 4 kB, 10 kB a 17 kB. Jaké bude pořadí vybraných bloků při postupné alokaci 13 kB, 12 kB a 9 kB, použije-li se algoritmus best-fit?

```
1. (-2) 1., 2., 1.
```

- 2. (+2) 5., 1., 4.
- 3. (-2) 1.. 2.. 2.
- 4. (-2) 2., 1., 2.
- 5. (-2) žádná z výše uvedených možností

V paměti jsou volné bloky o velikostech 26 kB, 32 kB, 6 kB, 13 kB a 19 kB. Jaké bude pořadí vybraných bloků při postupné alokaci 15 kB, 13 kB a 11 kB, použije-li se algoritmus best-fit?

```
1. (-2) 1., 2., 1.
```

- 2. (+2) 5., 4., 1.
- 3. (-2) 1., 2., 2.
- 4. (-2) 2., 4., 1
- 5. (-2) žádná z výše uvedených možností

(Exact-or) Worst fit (Buď stejný a nebo nejvíc volný blok)

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 11 kB, 4 kB, 21 kB, 17 kB a 7 kB. Které bloky jsou vybrány pro postupnou alokaci: 12 kB, 10 kB a 8 kB, použije-li se algoritmus (exact- or) worst-fit?

```
(-2) 3., 1., 3.
```

- (+2) 3., 4., 1.
- (-2) 4., 1., 3.
- (-2) 3., 1., 4.
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 19 kB, 26 kB, 32 kB, 6 kB a 13 kB. Jaké bude pořadí vybraných bloků při postupné alokaci 6 kB, 15 kB a 13 kB, použije-li se algoritmus (exact-or-)worst-fit?

```
(-2) 1., 2., 1.
```

- (-2) 4., 1., 4.
- (-2) 1., 2., 3.
- (+2) 4., 3., 4.
- (-2) žádná z výše uvedených možností

First-fit První z řady. Projíždíš pro každé číslo celou řadu a hledáš první hodnotu do které se vejde

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 8 kB, 15 kB, 27 kB, 33 kB a 8 kB. Jaké bude pořadí vybraných bloků při postupné alokaci 10 kB, 8 kB a 6 kB, použije-li se algoritmus first-fit?

- (+2) 2., 1., 2.
- (-2) 2., 1., 4.
- (-2) 2., 3., 3.
- (-2) 4., 1., 2.
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 11 kB, 4 kB, 21 kB, 17 kB a 7 kB. Které bloky jsou vybrány pro postupnou alokaci: 12 kB, 10 kB a 8 kB, použije-li se algoritmus first-fit?

- (+2) 3., 1., 3.
- (-2) 3., 4., 1.

```
(-2) 4., 1., 3.
```

(-2) 3., 1., 4.

(-2) žádná z výše uvedených možností

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 16 kB, 22 kB, 29 kB, 3 kB a 9 kB. Jaké bude pořadí vybraných bloků při postupné alokaci 10 kB, 8 kB a 5 kB, použije-li se algoritmus first-fit?

```
1. (+2) 1., 2., 1.
```

- 2. (-2) 1., 5., 1.
- 3. (-2) 1., 2., 2.
- 4. (-2) 3., 2., 3.
- 5. (-2) žádná z výše uvedených možností

Next-fit

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 11 kB, 4 kB, 21 kB, 17 kB a 7 kB. Které bloky jsou vybrány pro postupnou alokaci: 12 kB, 10 kB a 8 kB, použije-li se algoritmus next-fit?

```
(-2) 3., 1., 3.
```

- (+2) 3., 4., 1.
- (-2) 4., 1., 3.
- (-2) 3., 1., 4.
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 21 kB, 28 kB, 2 kB, 8 kB a 15 kB. Jaké bude pořadí vybraných bloků při postupné alokaci 8 kB, 15 kB a 13 kB, použije-li se algoritmus next-fit?

```
a. (-2) 1., 2., 1.
```

- b. (-2) 4., 4., 1.
- c. (+2) 1., 2., 2.
- d. (-2) 4., 4., 2.
- e. (-2) žádná z výše uvedených možností

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 22 kB, 29 kB, 3 kB, 9 kB a 16 kB. Jaké bude pořadí vybraných bloků při postupné alokaci 13 kB, 11 kB a 9 kB, použije-li se algoritmus next-fit?

```
(-2) 1., 2., 1.
```

- (-2) 5., 1., 4.
- (+2) 1., 2., 2.
- (-2) 2., 1., 4.
- (-2) žádná z výše uvedených možností

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 26 kB, 32 kB, 6 kB, 13 kB a 19 kB. Jaké bude pořadí vybraných bloků při postupné alokaci 15 kB, 13 kB a 11 kB, použije-li se algoritmus next-fit?

```
(-2) 1., 2., 1.
```

- (-2) 5., 4., 1.
- (+2) 1., 2., 2.
- (-2) 2., 4., 1
- (-2) žádná z výše uvedených možností

<u>Správa paměti – Metody alokace (velikost bloků) (mem_MAvelBl)</u> *Best-fit*

.V paměti jsou volné bloky o velikostech 11 kB, 4 kB, 21 kB, 17 kB a 7 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 12 kB, 10 kB a 8 kB, použije-li se algoritmus best-fit?

- (-3) 1 kB, 4 kB, 1 kB, 17 kB a 7 kB
- (-3) 3 kB, 4 kB, 9 kB, 7 kB a 7 kB
- (+3) 1 kB, 4 kB, 13 kB, 5 kB a 7 kB

- (-3) 1 kB, 4 kB, 9 kB, 9 kB a 7 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností
- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 11 kB, 17 kB, 21 kB, 14 kB a 7 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 12 kB, 10 kB a 7 kB, použije-li se algoritmus best-fit?
- (-3) 1 kB, 5 kB, 14 kB, 14 kB a 7 kB
- (-3) 11 kB, 5 kB, 3 kB, 14 kB a 7 kB
- (+3) 1 kB, 17 kB, 21 kB a 2 kB
- (-3) 1 kB, 21 kB, 14 kB a 7 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností
- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 19 kB, 26 kB, 32 kB, 6 kB a 13 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 6 kB, 15 kB a 13 kB, použije-li se algoritmus best-fit?
- (-3) 11 kB, 32 kB, 6 kB a 13 kB
- (+3) 4 kB, 26 kB a 32 kB
- (-3) 13 kB, 11 kB, 19 kB, 6 kB a 13 kB
- (-3) 19 kB, 26 kB a 17 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností

(Exact-or) Worst fit

- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 11 kB, 4 kB, 21 kB, 17 kB a 7 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 12 kB, 10 kB a 8 kB, použije-li se algoritmus (exactor)worst-fit?
- (-3) 1 kB, 4 kB, 1 kB, 17 kB a 7 kB
- (+3) 3 kB, 4 kB, 9 kB, 7 kB a 7 kB
- (-3) 1 kB, 4 kB, 13 kB, 5 kB a 7 kB
- (-3) 1 kB, 4 kB, 9 kB, 9 kB a 7 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností
- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 16 kB, 22 kB, 28 kB, 3 kB a 9 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 10 kB, 8 kB a 5 kB, použije-li se algoritmus (exact-or-)worst-fit?
- 1. (-3) 1 kB, 14 kB, 28 kB, 3 kB a 9 kB
- 2. (-3) 1 kB, 22 kB, 28 kB, 3 kB a 1 kB
- 3. (-3) 6 kB, 9 kB, 28 kB, 3 kB a 9 kB
- 4. (+3) 16 kB, 14 kB, 13 kB, 3 kB a 9 kB
- 5. (-3) žádná z výše uvedených možností
- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 17 kB, 23 kB, 29 kB, 4 kB a 10 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 5 kB, 13 kB a 11 kB, použije-li se algoritmus (exact-or-)worst-fit?
- (-3) 1 kB, 10 kB, 29 kB, 4 kB a 10 kB
- (-3) 4 kB, 12 kB, 29 kB, 4 kB a 5 kB
- (-3) 12 kB, 10 kB, 18 kB, 4 kB a 10 kB
- (+3) 17 kB, 23 kB, 4 kB a 10 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností
- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 18 kB, 24 kB, 30 kB, 4 kB a 11 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 10 kB, 9 kB a 6 kB, použije-li se algoritmus (exact-or-)worst-fit?
- (-3) 2 kB, 15 kB, 30 kB, 4 kB a 11 kB
- (-3) 3 kB, 24 kB, 30 kB, 4 kB a 1 kB

- (-3) 8 kB, 9 kB, 30 kB, 4 kB a 11 kB
- (+3) 18 kB, 15 kB, 14 kB, 4 kB a 11 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností
- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 21 kB, 28 kB, 2 kB, 8 kB a 15 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 8 kB, 15 kB a 13 kB, použije-li se algoritmus (exactor)worst-fit?
- 1. (-3) 13 kB, 13 kB, 2 kB, 8 kB a 2 kB
- 2. (-3) 8 kB, 28 kB a 2 kB
- 3. (-3) 13 kB, 2 kB, 8 kB a 15 kB
- 4. (+3) 21 kB, 15 kB a 2 kB
- 5. (-3) žádná z výše uvedených možností

First-fit

- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 11 kB, 4 kB, 21 kB, 17 kB a 7 kB. Jak velké budou volné bloky po postupnoé alokaci 12 kB, 10 kB a 8 kB, použije-li se algoritmus first-fit?
- (+3) 1 kB, 4 kB, 1 kB, 17 kB a 7 kB
- (-3) 3 kB, 4 kB, 9 kB, 7 kB a 7 kB
- (-3) 1 kB, 4 kB, 13 kB, 5 kB a 7 kB
- (-3) 1 kB, 4 kB, 9 kB, 9 kB a 7 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností
- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 22 kB, 29 kB, 3 kB, 9 kB a 16 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 13 kB, 11 kB a 9 kB, použije-li se algoritmus first-fit?
- (+3) 18 kB, 3 kB, 9 kB a 16 kB
- (-3) 11 kB, 29 kB, 3 kB a 3 kB
- (-3) 9 kB, 9 kB, 3 kB, 9 kB a 16 kB
- (-3) 11 kB, 16 kB, 3 kB a 16 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností

Next-fit

- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 8 kB, 15 kB, 27 kB, 33 kB a 8 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 10 kB, 8 kB a 6 kB, použije-li se algoritmus next-fit?
- a. (-3) 5 kB, 21 kB, 33 kB a 8 kB
- b. (-3) 5 kB, 27 kB, 33 kB a 2 kB
- c. (-3) 8 kB, 5 kB, 33 kB a 8 kB
- d. (-3) 15 kB, 21 kB, 23 kB a 8 kB
- e. (+3) žádná z výše uvedených možností (má být 8 kB, 5 kB, 13 kB, 33 kB a 8 kB)
- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 11 kB, 4 kB, 21 kB, 17 kB a 7 kB. Jak velké budou volné bloky po postupnoé alokaci 12 kB, 10 kB a 8 kB, použije-li se algoritmus next-fit?
- (-3) 1 kB, 4 kB, 1 kB, 17 kB a 7 kB
- (+3) 3 kB, 4 kB, 9 kB, 7 kB a 7 kB
- (-3) 1 kB, 4 kB, 13 kB, 5 kB a 7 kB
- (-3) 1 kB, 4 kB, 9 kB, 9 kB a 7 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností
- .V paměti jsou volné bloky o velikostech 17 kB, 23 kB, 30 kB, 4 kB a 10 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 11 kB, 8 kB a 6 kB, použije-li se algoritmus next-fit?
- (-3) 15 kB, 30 kB, 4 kB a 10 kB
- (-3) 23 kB, 30 kB, 4 kB a 2 kB
- (+3) 6 kB, 9 kB, 30 kB, 4 kB a 10 kB

- (-3) 17 kB, 15 kB, 13 kB, 4 kB a 10 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností

V paměti jsou volné bloky o velikostech 23 kB, 29 kB, 4 kB, 10 kB a 16 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 14 kB, 12 kB a 9 kB, použije-li se algoritmus next-fit?

- (-3) 17 kB, 4 kB, 10 kB a 16 kB
- (-3) 11 kB, 29 kB, 4 kB, 1 kB a 2 kB
- (+3) 9 kB, 8 kB, 4 kB, 10 kB a 16 kB
- (-3) 11 kB, 15 kB, 4 kB, 10 kB a 7 kB
- (-3) žádná z výše uvedených možností

V paměti jsou volné bloky o velikostech 23 kB, 30 kB, 4 kB, 10 kB a 17 kB. Jak velké budou volné bloky po postupné alokaci 13 kB, 12 kB a 9 kB, použije-li se algoritmus next-fit?

- a. (-3) 1 kB, 18 kB, 4 kB, 10 kB a 17 kB
- b. (-3) 11 kB, 30 kB, 4 kB, 1 kB a 4 kB
- c. (+3) 10 kB, 9 kB, 4 kB, 10 kB a 17 kB
- d. (-3) 11 kB, 8 kB, 4 kB, 10 kB a 17 kB
- e. (-3) žádná z výše uvedených možnost

<u>Správa paměti – Převod adres (mem_addrConv)</u>

Pozor na:

- pořadí záznamu pokud nám vyjde 0x1 -> 2 záznam, 0x0 -> 1. záznam atd.
- 4 bity jsou použity na jednu hodnotu v HEX soustavě (F = 1111)

Na segmenty (virtuální - sčítání)

Postup:

- 1. 16bitu = 2⁴ bitu => offset jsou 4 hodnoty
- 2. 0x12012, takze po utrzeni offsetu(2012) zůstává 0x1 to znamená 2.pozice v tabulce což je 0xD5348 0x7FFFF
- 3. k záznamu 0xD5348 se přičte offset D5348 + 2012 = D735A
- 4. takže 0xD735A je spravna odpoved

Pokud proces je rozdělen na 3 segmenty, offset v adrese je 16bitový a segmentová tabulka obsahuje (mj.) polozky:

base limit

0x014DB 0x00FFFF 0xD5348 0x7FFFFF 0x1AC01 0x0FFFFF

Lineární adresa proměnné s virtuální (logickou) adresou (v procesu) 0x12012 je:

- 1. (-3) 0x014DB2974
- 2. (-3) 0xD53482012
- 3. (-3) 0xD5348012
- 4. (+3) 0xD735A
- 5. (-3) žádná z výše uvedených možnost

Postup:

- 1. 16bitu = 2^4 bitu => offset 4
- 2. 0x2012, takze po utrzeni offsetu(2012) zůstává 0x to znamená 1.pozice v tabulce, což je 0x014DB 0x00FFFF
- 3. k 1. záznamu se přičte offset = 14DB + 2012 = 34ED a navíc je mimo oblast prvního segmentu

Pokud proces je rozdělen na 3 segmenty, offset v adrese je 16bitový a segmentová tabulka obsahuje (mj.) položky:

base limit

Lineární adresa proměnné s virtuální (logickou) adresou (v procesu) 0x2012 je:

- (-3) 0x014DB2012
- (-3) 0xD53482012
- (-3) 0xD5348012
- (-3) 0xD735A
- (+3) žádná z výše uvedených možností

Pokud proces je rozdělen na 4 segmenty, offset v adrese je 24bitový a segmentová tabulka obsahuje (mj.) položky:

base limit

0x014DB 0x00FFFF 0xD5348 0x7FFFFF 0x1AC01 0x0FFFFF 0x51BA8 0x007FFF

Lineární adresa proměnné s virtuální (logickou) adresou (v procesu) 0x1001010 je:

- (-3) 0x014DB1010
- (-3) 0xD53481010
- (-3) 0xD5348001010
- (-3) 0x10D6358
- (+3) žádná z výše uvedených možností (vyšlo mi 0xD6358)

Pokud proces je rozdělen na 4 segmenty, offset v adrese je 24bitový a segmentová tabulka obsahuje (mj.) položky:

base limit

0x28DF969 0x0FFFF 0x49F1273 0x7FFFF 0x201E810 0x07FFFF 0x12F175A 0x000FFF

Lineární adresa proměnné s virtuální (logickou) adresou (v procesu) 0x100342 je:

- 1. (-3) 0x28DF969100342
- 2. (-3) 0x49F1273100342
- 3. (-3) 0x201E810100342
- 4. (-3) 0x29DFCAB (tohle by normálně vyšlo)
- 5. (+3) žádná z výše uvedených možností (ale nevejde se do limitu)

Pokud proces je rozdělen na 4 segmenty, offset v adrese je 28bitový a segmentová tabulka obsahuje (mj.) položky:

base limit

0xC20A31 0x0FFFFF 0x5BCCCB 0x0FFFFF 0x64ABB75 0x0FFFFF 0x1FEAD5F 0x00FFFFF

Lineární adresa proměnné s virtuální (logickou) adresou (v procesu) 0x21403423 je:

- (-3) 0x78AEF98
- (-3) 0x64ABB751403423
- (-3) 0x5BCCCB1403423
- (-3) 0x64ABB751403423
- (+3) žádná z výše uvedených možností (3. segment je od 0x64ABB75 do 0x74ABB74, takže vypočítaná adresa 0x78AEF98 je mimo)

Pokud proces je rozdělen na 6 segmentů, offset v adrese je 20bitový a segmentová tabulka obsahuje (mj.) položky:

base limit 0x705457 0x00FFF 0x2C08361 0x00FFF 0x3470BCB 0x00FFF 0x65B6785 0x00FFF 0x16FD33F 0x000FF 0x4842EF9 0x00FFF

Lineární adresa proměnné s virtuální (logickou) adresou (v procesu) 0x411004 je:

- (-3) 0x170E343
- (-3) 0x16FD33F11004
- (-3) 0x2C0836111004
- (-3) 0x3470BCB11004
- (+3) žádná z výše uvedených možností (5. segment je od 0x16FD33F do 16FD43E, takže vypočítaná adresa 0x170E343 je mimo)

Na stránky (lineární - přidává se na konec)

Postup:

- 1. $4 \text{ kB} = 4096 \text{ B} = 2^{12}$
- 2. 12/4 = 3 znaky je offset (ABC) a 0x4 je řídící bit -> pátý frame (0x5B06)
- 3. přípíšeme offset nakonec frame => 0x5B06ABC

Pokud proces je rozdělen na 5 stránek velikosti 4 kB a stránková tabulka obsahuje (mj.) položky:

frame

0x303C

0x1583

0x1ABC

0xABC5

0x5B06

Fyzická adresa proměnné s lineární (logickou) adresou (v procesu) 0x4ABC je:

- a. (+3) 0x5B06ABC
- b. (-3) 0x5B064ABC
- c. (-3) 0x65C2
- d. (-3) 0xA5C2
- e. (-3) žádná z výše uvedených možností

Postup:

- 1. 4 kB = 4096 B = 2^12 -> stránka má 12 bitů
- 2. 12/4 = 3 znaky v HEX soustavě
- 3. 0x25A0 odřízneme zprava a dostaneme offset 5A0 a řídící bit 0x2 (3. rámec)
- 4. ke 3. rámci 0x1C23 připíšeme offset 5A0 => 0x1C235A0

Pokud proces je rozdělen na 3 stránky velikosti 4 kB a stránkovací tabulka obsahuje (mj.) položky:

frame

0x80A3

0x60A3

0x1C23

Fyzická adresa proměnné s lineární (logickou) adresou (v procesu) 0x25A0 je:

(+3) 0x1C235A0

(-3) 0x21C3

(-3) 0x41C3

(-3) 0x8643

(-3) žádná z výše uvedených možností

Postup:

- 1. $64 \text{ kB} = 65536 \text{ B} = 2^{16}$
- 2. 16 / 4(4 bity na jednu hodnotu v HEX soustavě) = 4 -> odebereme z lin. adresy 0x108FC zprava 4 hodnoty (08FC) => 0x1 - 2. záznam (0x2153)
- 3. na konec 0x2153 přidáme 08FC -> 0x215308FC

Pokud proces je rozdělen na 12 stránek velikosti 64 kB a stránková tabulka obsahuje (mj.) položky:

frame

0xAAE4

0x2153

0xD2C1

0x4692

0x34C3

0xBAD0

0xBED3

0x1243

0x680F

0xA467

0xED56

0x41B4

Fyzická adresa proměnné s lineární (logickou) adresou (v procesu) 0x108FC je:

- (-3) 0x21538FC
- (+3) 0x215308FC
- (-3) 0xED568FC

- (-3) 0xED56108FC(-3) žádná z výše uvedených možností

Architektura a koncepce OS (archOS)

Architektura a koncepce OS – Funkce OS (archOS_fce)

Hlavní funkce OS jsou:

- (+1) správa prostředků
- (+1) abstrakce a rozšíření počítače
- (-1) grafické uživatelské rozhraní
- (-1) prioritní řazení procesů
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Hlavní funkce OS jsou:

- (+1) management zdrojů
- (+1) virtualizace a rozšíření HW
- (-1) GUI
- (-1) nepreemptivní plánování procesů
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Multiprogramingem můžeme označit:

- (-1) programování v týmu
- (-1) programování aplikací pro audio a video
- (+1) způsob práce plánovače OS
- (+1) (pseudo)paralelní běh více úloh
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Multiprogrammingem můžeme označit:

- (-1) programování více programátory
- (-1) programování multimediálních aplikací
- (+1) jeden ze způsobů práce plánovače OS
- (+1) (pseudo)současný běh více procesů
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Pod pojmem spooling rozumíme v oblasti OS také:

- (+1) techniku ukládání úloh do fronty pro dávkové systémy
- (+1) odkládání dat pro pomalejší V/V zařízení
- (-1) algoritmus přidělování paměti vláknům
- (-1) sdílení paměti mezi V/V zařízeními
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Timesharing je:

- (+1) způsob multiprogrammingu
- (+1) sdílení (dělení) času CPU mezi procesy uživatelů OS
- (-1) úspora času při kopírování dat do paměti (z V/V zařízení)
- (-1) způsob posílání tiskových úloh pro tiskárnu
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Architektura a koncepce OS – OS a HW (archOS_HW)

Aby fungoval OS s preemptivním multitaskingem, musí HW obsahovat:

- (+2) přerušovací systém (interrupt system)
- (+2) časovač
- (-2) řadič SCSI (Small Computer System Interface)
- (-2) vícejádrový procesor

(-2) žádná z výše uvedených možností

Při používání DMA:

- (+1) se přenosu neúčastní CPU
- (+1) je nutné alokovat od systému kanál (DMA)
- (-1) se na výpočtu podílí více procesorů
- (-1) je nutné použít vícevláknový proces
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Při používání DMA:

- (+2) se urychlí činnost systému, protože se nepoužívá CPU
- (+2) je obvyklé používat také přerušovací systém
- (-2) se urychlí činnost systému, protože se používá více CPU (nebo HyperThreading)
- (-2) je nutné použít vícevláknový proces nebo kooperující procesy
- (-2) žádná z výše uvedených možností

<u>Architektura a koncepce OS – Jádro OS (archOS_kernel)</u>

Kolik definuje sysvinit standardně tzv. runlevelů na Linuxu?

- (-2)2
- (-2)4
- (-2)6
- (+2)7
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Která funkce by měla být povolena pouze v režimu kernel?

- (+2) povolení přerušení
- (-2) čtení oprávnění k souboru
- (+2) změna kořenového adresáře (chroot)
- (-2) čtení systémových hodin
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Která funkce by měla být povolena pouze v režimu kernel?

- (+2) zachycení a obsluha interruptu
- (-2) zachycení a obsluha zachytitelných signálů
- (+2) ovládání V/V zařízení
- (–2) tisk prostřednictvím tiskového serveru (subsystému OS)
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Která funkce by měla být povolena pouze v režimu kernel?

- (+2) zákaz přerušení
- (-2) čtení času systémových hodin
- (+2) nastavení času systémových hodin
- (-2) zjištění počtu čekajících procesů
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Který runlevel sysvinit je v Linuxu standardně určen pro halt (shutdown + power-off)?

- (+2) 0
- (-2)1
- (-2)2
- (-2)6
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Který runlevel sysvinit je v Linuxu standardně určen pro shutdown? (+2) 0(-2) 1 (-2) 2(-2)6(-2) žádná z výše uvedených možností Který runlevel sysvinit je v Linuxu standardně určen pro správu v jednouživatelském režimu? (-2) 0(+2) 1 (-2) 2(-2)6(-2) žádná z výše uvedených možností Který runlevel sysvinit je v Linuxu standardně určen pro reboot? (-2) 0(-2) 1(-2)2(+2)6(-2) žádná z výše uvedených možností Svstémové volání: (+1) slouží procesům ke zpřístupnění funkcí OS (+1) slouží procesům k ovládání V/V zařízení (-1) slouží OS zejména k preemptivnímu plánování (-1) slouží HW k předání dat pro OS (-1) žádná z výše uvedených možností TRAP: (-2) je vyvolání přerušení (+2) je skok z režimu user do režimu kernel (+2) se používá pro systémová volání (-2) je přenutí kontextu mezi procesy (-2) žádná z výše uvedených možností Architektura a koncepce OS – Typy OS (archOS_typy) Mezi distribuované systémy patří: (-1) Windows 2000 Server (-1) Red Hat Linux do jádra 2.2 (+1) Beowulf cluster (+1) ParallelKnoppix (-1) žádná z výše uvedených možností

Mezi RT-systémy patří:

- 1. (-1) Windows 2008 Server
- 2. (-1) Linux
- 3. (+1) QNX
- 4. (+1) VxWorks
- 5. (-1) MINIX 3
- 6. (-1) žádná z výše uvedených možností

Bezpečnost OS

Bezpečnost OS (security)

Mezi nejčastější útoky na systém patří:

- (+1) využití chyby ve službách typu buffer overflow
- (+1) hádání uživatelských loginů a jejich hesel slovníkovou metodou
- (-1) dešifrování zabezpečených vzdálených přihlášení (login sessions)
- (-1) využívání tzv. chyby číslo 2F v jádře OS
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Simulování přihlašovací obrazovky se nazývá:

- (+1) login spoofing
- (-1) login cracking
- (-1) password guessing
- (-1) trojan leaving
- (-1) žádná z výše uvedených možností

UNIX používá standadně pro uložení hesel funkci crypt() založenou na algoritmu DES. Jak dlouho řádově trvá odvození původního hesla z uloženého záznamu hesla na běžném PC:

- (-1) desítky let
- (-1) stovky let
- (-1) týdny
- (+1) nelze
- (-1) žádná z výše uvedených možností

UNIX používá standadně pro uložení hesel funkci crypt() založenou na algoritmu DES. Jak dlouho řádově trvá uhodnutí řádně voleného funkčního hesla na běžném PC, pokud máme k dispozici uložený záznam.

- (-2) týdny
- (-2) roky až stovky let
- (+2) desetitisíce až statisíce let
- (-2) nelze
- (-2) žádná z výše uvedených možností

UNIX používá standadně pro uložení hesel funkci crypt() založenou na algoritmu DES. Jak dlouho řádově trvá uhodnutí řádně voleného funkčního hesla na běžném PC, pokud máme k dispozici uložený záznam.

- 1. (-2) týdny
- 2. (-2) roky až desítky let
- 3. (+2) tisíce až desetitisíce let
- 4. (-2) nelze
- 5. (-2) žádná z výše uvedených možností

Procesy

<u>Procesy – Komunikace procesů (proc_kom)</u>

Vyberte správné tvrzení o rourách:

- (+1) slouží ke komunikaci procesů
- (-1) jsou velmi složité na používání, je nutná znalost architektury jádra OS
- (+1) v posixových systémech se s nimi pracuje obdobně jako se soubory
- (-1) prakticky se dnes pro předávání dat mezi procesy téměř nepoužívají
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Vyberte správné tvrzení o socketech:

- (+1) slouží ke komunikaci procesů
- (-1) jsou velmi složité na používání, je nutná znalost architektury jádra OS
- (+1) v posixových systémech se s nimi pracuje obdobně jako se soubory
- (-1) prakticky se dnes používají zřídka
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Procesy – Plánování (proc_plan)

Hlavní cíle plánování procesů na dávkových systémech jsou:

- (-1) nízká odezva uživateli
- (+1) minimalizace obratu (turnaround time)
- (-1) dodržení (časových) termínů
- (+1) maximální zátěž (využití) CPU
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Hlavní cíle plánování procesů na interaktivních systémech jsou:

- (-1) maximalizace počtu dokončených procesů
- (+1) nízká latence a odezva
- (-1) maximální zátěž (využití) CPU
- (+1) proporcionalita (přiměřenost) k očekávání uživatelů
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Hlavní cíle plánování procesů na real-timeových systémech jsou:

- (+1) prediktabilita (předvídatelnost)
- (-1) minimalizace obratu (turnaround time)
- (-1) maximální zátěž (využití) CPU
- (+1) dodržení (časových) termínů
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Hlavní cíle plánování procesů jsou:

- (+1) spravedlnost
- (+1) rovnováha zatížení subsystémů
- (-1) odlehčení zátěže CPU (kvůli přehřívání)
- (–1) přidělování dostatku paměti procesům
- (-1) žádná z výše uvedených možností

<u>Procesy – Stavy procesů (proc_stavy)</u>

Sedmistavový model procesu nezahrnuje následující stavy:

- (-1) běžící, blokovaný, nový
- (-1) připravený, běžící, ukončený
- (+1) odložený, spustitelný, spící
- (+1) vyčerpaný, naplánovaný, odblokovaný
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Sedmistavový model procesu zahrnuje (mj.) následující stavy:

- (+1) běžící, blokovaný, nový
- (+1) připravený, běžící, ukončený
- (-1) blokovaný odložený, běžící, spící
- (-1) nový, naplánovaný, blokovaný
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Sedmistavový model procesu zahrnuje (mj.) následující stavy:

- (-1) běžící, odložený blokovaný, vypršený (timeout)
- (-1) připravený, odložený, ukončený
- (+1) blokovaný odložený, běžící, nový
- (+1) odložený připravený, připravený, blokovaný
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Sedmistavový model procesu zahrnuje (mj.) následující stavy:

- (-1) běžící, odložený připravený, odblokovaný
- (-1) nový, odložený, rozvedený
- (+1) blokovaný odložený, běžící, ukončený
- (+1) odložený blokovaný, blokovaný, připravený
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Sedmistavový model procesu zahrnuje (mj.) následující stavy:

- (+1) běžící, blokovaný, nový
- (+1) připravený, běžící, ukončený
- (-1) blokovaný odložený, běžící, spící
- (-1) nový, naplánovaný, blokovaný
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Třístavový model procesu zahrnuje následující stav:

- (+1) blokovaný
- (+1) připravený
- (-1) odložený
- (-1) nový
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Třístavový model procesu zahrnuje následující stav:

- (+1) blokovaný
- (-1) čekající
- (+1) běžící
- (-1) nový
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Procesy - Vlákna (proc_threads)

Nevýhodou implementace vláken bez podpory OS je:

- (+1) page-fault způsobí zastavení ostatních vláken
- (-1) vysoká režie při volání vláknových funkcí
- (+1) nutnost převést blokovaná volání na neblokovaná
- (-1) vyžaduje se přechod do režimu kernel
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Vlákna nesdílejí se zbytkem procesu (s ostatními vlákny):

- (+1) zásobník
- (+1) stav (kontext)

Vlákna sdílejí se zbytkem procesu:

- (-1) registry
- (-1) zásobník
- (-1) stav
- (+1) paměť

Sdílení prostředků

Sdílení prostředků – Kritická sekce (sdileni_KS)

Kritická sekce je:

- (-2) čas provádění alokace prostředku od OS
- (+2) část kódu procesu(ů)
- (-2) paměťové místo s nepřímým přístupem k proměnným
- (-2) řídí přímý přístup do paměti
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Monitor jako prostředek ošetření vstupu do kritické sekce:

- (-2) je nevhodný, protože používá aktivní čekání
- (-2) je nevhodný, protože příliš zvyšuje latenci systému
- (-2) nelze použít
- (-2) se běžně používá v jazyce C, C++ a Delphi
- (+2) žádná z výše uvedených možností

Monitor jako prostředek ošetření vstupu do kritické sekce je:

- (-1) prostředek operačního systému
- (+1) nástroj programovacího jazyka
- (-1) prostředek hardware
- (-1) softwarová metoda využívající Petersonova algoritmu
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Nevýhodou řešení kritické sekce pomocí zákazu přerušení je:

- (+1) nemožnost použití na SMP-systémech
- (+1) zvyšování latence systému
- (-1) dlouhá vstupní a výstupní sekce
- (-1) nemožnost implementace na architektuře Intel/AMD x86 (IA32)
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Řešení vstupu do kritické sekce pomocí předávání zpráv jako prostředku OS:

- (-1) nelze použít
- (-1) nelze použití na všech typech HW
- (+1) používá krátkou vstupní a výstupní sekci
- (+1) je výhodné pro používání neaktivního čekání
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Vstup do kritické sekce lze dostatečně ošetřit pomocí:

- (+2) prostředků OS, pomocí semaforu
- (+2) prostředků OS, pomocí předávání zpráv
- (-2) SW metody, pomocí jedné sdílené proměnné booleovského typu
- (-2) pouze HW, CPU musí podporovat instrukci test-and-set
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Výhodou řešení vstupu do kritické sekce pomocí instrukce typu test-and-set je:

- (+1) možnost použití na SMP-systémech
- (-1) nepotřebnost používání spin-locks
- (+1) jednoduchost použití
- (-1) neaktivní čekání

(-1) žádná z výše uvedených možností

Výhodou řešení vstupu do kritické sekce pomocí zákazu přerušení je:

- (-1) možnost použití na všech systémech
- (-1) zlepšení odezvy systému
- (+1) jednoduchost použití
- (+1) neaktivní čekání
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Zbytková sekce je:

- 1. (-2) čas, kdy proces nealokuje žádné prostředky od OS
- 2. (+2) část kódu procesu(ů)
- 3. (-2) část datové části paměti procesu s dynamicky alokovanými proměnnými
- 4. (-2) závislá na přidělení semaforu od OS
- 5. (-2) žádná z výše uvedených možností

Sdílení prostředků – Semafory (sdileni_sem)

Semafor v OS neobsahuje:

- (-1) čítač (čítací proměnnou)
- (-1) funkci signal (up)
- (-1) funkci wait (down)
- (-1) frontu (proměnnou pro seznam procesů)
- (+1) žádná z výše uvedených možností

Semafor v OS obsahuje:

- 1. (+1) čítač (čítací proměnnou)
- 2. (+1) funkci signal (up)
- 3. (+1) funkci wait (down)
- 4. (+1) frontu (proměnnou pro seznam procesů)

<u>Sdílení prostředků – Synchronizace (sdileni_sync)</u>

Synchronizování procesů tak, aby od bariéry běžely oba současně, lze dosáhnout dostatečně pomocí:

- (-2) prostředků OS, pomocí jednoho binárního semaforu
- (+2) prostředků OS, pomocí předávání zpráv
- (-2) SW metody, pomocí jedné sdílené proměnné booleovského typu
- (-2) HW metody, pomocí instrukce zakázání přerušení
- (-2) žádná z výše uvedených možností

<u>Správa paměti – Pojmy o paměti (mem_teorie)</u>

Položka stránkové tabulky obsahuje:

- (-1) číslo stránky
- (+1) číslo rámce
- (+1) řídicí bity
- (-1) velikost stránky
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Položka segmentové tabulky neobsahuje:

- 1. (+1) číslo segmentu
- 4. (+1) offset od bázové adresy

Segmentace:

- (+1) usnadňuje sdílení paměti mezi procesy
- (-1) není viditelná pro programátora (je transparentní)
- (+1) pomáhá implicitně řešit problém ochrany
- (-1) používá lineární adresu společnou všem částem programu
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Stránkování paměti:

- (+1) odstraňuje vnější fragmentaci
- (-1) odstraňuje vnitřní fragmentaci
- (+1) je pro programátora transparentní
- (-1) není pro programátora transparentní
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Thrashing:

- (-1) je obecné pojmenování startu OS (boot)
- (+1) je neefektivní využití CPU při neustálé výměně paměťových stránek
- (+1) může být způsobován odkládáním paměti na disk, když je tato část za okamžik potřebná
- (-1) metoda ničení hard disků kvůli bezpečnosti
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Vnější fragmentace paměti:

- (-2) znamená, že paměť procesu je v nesouvislých blocích
- (+1) je odstraněna použitím stránkování
- (-1) vzniká při přidělení paměti procesu, který její část nevyužije
- (-1) je metoda obrany před přetížením řadiče operační paměti
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Specifické OS

<u>Specifické OS – Systémy reálného času (otherOS_RT)</u>

Mezi typické vlastnosti RTOS nepatří:

- (-1) rychlé přepínání kontextu
- (+1) nepreemptivní plánování
- (-1) multitasking
- (+1) plánování zaměřené na maximální využití CPU
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Mezi typické vlastnosti RTOS patří:

- (+1) rychlé přepínání kontextu
- (-1) nepreemptivní plánování
- (+1) multitasking
- (-1) plánování zaměřené na maximální využití CPU
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Specifické OS – Vestavěné systémy (otherOS_embed)

Podíl trhu mikročipů mimo vestavěné systémy je zhruba:

- (+1) < 5%
- (-1) 30 %
- (-1)70%

- (-1) > 90 %
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Podíl trhu aplikací pro vestavěné systémy je v oblasti telekomunikací a sítí zhruba:

- (-1) < 1/6
- (+1) 1/5
- (-1) 1/3
- (-1) > 2/3
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Podíl trhu mikročipů pro vestavěné systémy je zhruba:

- (-1) < 10 %
- (-1) 20 %
- (-1) 60 %
- (+1) > 90 %
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Architektura a koncepce OS (archOS)

Architektura a koncepce OS – Funkce OS (archOS_fce)

Hlavní funkce OS jsou:

- (+1) správa prostředků
- (+1) abstrakce a rozšíření počítače
- (-1) grafické uživatelské rozhraní
- (-1) prioritní řazení procesů
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Hlavní funkce OS jsou:

- (+1) management zdrojů
- (+1) virtualizace a rozšíření HW
- (-1) GUI
- (-1) nepreemptivní plánování procesů
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Multiprogramingem můžeme označit:

- (-1) programování v týmu
- (-1) programování aplikací pro audio a video
- (+1) způsob práce plánovače OS
- (+1) (pseudo)paralelní běh více úloh
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Multiprogrammingem můžeme označit:

- (-1) programování více programátory
- (-1) programování multimediálních aplikací
- (+1) jeden ze způsobů práce plánovače OS
- (+1) (pseudo)současný běh více procesů
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Pod pojmem spooling rozumíme v oblasti OS také:

- (+1) techniku ukládání úloh do fronty pro dávkové systémy
- (+1) odkládání dat pro pomalejší V/V zařízení
- (-1) algoritmus přidělování paměti vláknům
- (-1) sdílení paměti mezi V/V zařízeními
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Timesharing je:

- (+1) způsob multiprogrammingu
- (+1) sdílení (dělení) času CPU mezi procesy uživatelů OS
- (-1) úspora času při kopírování dat do paměti (z V/V zařízení)
- (-1) způsob posílání tiskových úloh pro tiskárnu
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Architektura a koncepce OS – OS a HW (archOS_HW)

Aby fungoval OS s preemptivním multitaskingem, musí HW obsahovat:

- (+2) přerušovací systém (interrupt system)
- (+2) časovač
- (-2) řadič SCSI (Small Computer System Interface)
- (-2) vícejádrový procesor
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Při používání DMA:

- (+1) se přenosu neúčastní CPU
- (+1) je nutné alokovat od systému kanál (DMA)
- (-1) se na výpočtu podílí více procesorů
- (-1) je nutné použít vícevláknový proces
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Při používání DMA:

- (+2) se urychlí činnost systému, protože se nepoužívá CPU
- (+2) je obvyklé používat také přerušovací systém
- (-2) se urychlí činnost systému, protože se používá více CPU (nebo HyperThreading)
- (-2) je nutné použít vícevláknový proces nebo kooperující procesy
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Architektura a koncepce OS – Jádro OS (archOS_kernel)

Kolik definuje sysvinit standardně tzv. runlevelů na Linuxu?

- (-2)2
- (-2)4
- (-2)6
- (+2)7
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Která funkce by měla být povolena pouze v režimu kernel?

- (+2) povolení přerušení
- (-2) čtení oprávnění k souboru
- (+2) změna kořenového adresáře (chroot)
- (-2) čtení systémových hodin
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Která funkce by měla být povolena pouze v režimu kernel?

- (+2) zachycení a obsluha interruptu
- (-2) zachycení a obsluha zachytitelných signálů
- (+2) ovládání V/V zařízení
- (-2) tisk prostřednictvím tiskového serveru (subsystému OS)

(-2) žádná z výše uvedených možností
Která funkce by měla být povolena pouze v režimu kernel? (+2) zákaz přerušení (-2) čtení času systémových hodin (+2) nastavení času systémových hodin (-2) zjištění počtu čekajících procesů (-2) žádná z výše uvedených možností
Který runlevel sysvinit je v Linuxu standardně určen pro halt (shutdown + power-off)? (+2) 0 (-2) 1 (-2) 2 (-2) 6 (-2) žádná z výše uvedených možností
Který runlevel sysvinit je v Linuxu standardně určen pro shutdown? (+2) 0 (-2) 1 (-2) 2 (-2) 6 (-2) žádná z výše uvedených možností
Který runlevel sysvinit je v Linuxu standardně určen pro správu v jednouživatelském režimu? (-2) 0 (+2) 1 (-2) 2 (-2) 6 (-2) žádná z výše uvedených možností
Který runlevel sysvinit je v Linuxu standardně určen pro reboot? (-2) 0 (-2) 1 (-2) 2 (+2) 6 (-2) žádná z výše uvedených možností
Systémové volání: (+1) slouží procesům ke zpřístupnění funkcí OS (+1) slouží procesům k ovládání V/V zařízení (-1) slouží OS zejména k preemptivnímu plánování (-1) slouží HW k předání dat pro OS

(-1) žádná z výše uvedených možností

TRAP:

- (-2) je vyvolání přerušení
- (+2) je skok z režimu user do režimu kernel
- (+2) se používá pro systémová volání
- (-2) je přenutí kontextu mezi procesy
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Architektura a koncepce OS – Typy OS (archOS_typy)

Mezi distribuované systémy patří:

- (-1) Windows 2000 Server
- (-1) Red Hat Linux do jádra 2.2
- (+1) Beowulf cluster
- (+1) ParallelKnoppix
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Mezi RT-systémy patří:

- 1. (-1) Windows 2008 Server
- 2. (-1) Linux
- 3. (+1) QNX
- 4. (+1) VxWorks
- 5. (-1) MINIX 3
- 6. (-1) žádná z výše uvedených možností

Bezpečnost OS

Bezpečnost OS (security)

Mezi nejčastější útoky na systém patří:

- (+1) využití chyby ve službách typu buffer overflow
- (+1) hádání uživatelských loginů a jejich hesel slovníkovou metodou
- (-1) dešifrování zabezpečených vzdálených přihlášení (login sessions)
- (-1) využívání tzv. chyby číslo 2F v jádře OS
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Simulování přihlašovací obrazovky se nazývá:

- (+1) login spoofing
- (-1) login cracking
- (-1) password guessing
- (-1) trojan leaving
- (-1) žádná z výše uvedených možností

UNIX používá standadně pro uložení hesel funkci crypt() založenou na algoritmu DES. Jak dlouho řádově trvá odvození původního hesla z uloženého záznamu hesla na běžném PC:

- (-1) desítky let
- (-1) stovky let
- (-1) týdny
- (+1) nelze
- (-1) žádná z výše uvedených možností

UNIX používá standadně pro uložení hesel funkci crypt() založenou na algoritmu DES. Jak dlouho řádově trvá uhodnutí řádně voleného funkčního hesla na běžném PC, pokud máme k dispozici uložený záznam.

- (-2) týdny
- (-2) roky až stovky let
- (+2) desetitisíce až statisíce let
- (-2) nelze
- (-2) žádná z výše uvedených možností

UNIX používá standadně pro uložení hesel funkci crypt() založenou na algoritmu DES. Jak dlouho řádově trvá uhodnutí řádně voleného funkčního hesla na běžném PC, pokud máme k dispozici uložený záznam.

- 1. (-2) týdny
- 2. (-2) roky až desítky let
- 3. (+2) tisíce až desetitisíce let
- 4. (-2) nelze
- 5. (-2) žádná z výše uvedených možností

Procesy

Procesy – Komunikace procesů (proc kom)

Vyberte správné tvrzení o rourách:

- (+1) slouží ke komunikaci procesů
- (-1) jsou velmi složité na používání, je nutná znalost architektury jádra OS
- (+1) v posixových systémech se s nimi pracuje obdobně jako se soubory
- (-1) prakticky se dnes pro předávání dat mezi procesy téměř nepoužívají
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Vyberte správné tvrzení o socketech:

- (+1) slouží ke komunikaci procesů
- (-1) jsou velmi složité na používání, je nutná znalost architektury jádra OS
- (+1) v posixových systémech se s nimi pracuje obdobně jako se soubory
- (-1) prakticky se dnes používají zřídka
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Procesy – Plánování (proc_plan)

Hlavní cíle plánování procesů na dávkových systémech jsou:

- (-1) nízká odezva uživateli
- (+1) minimalizace obratu (turnaround time)
- (-1) dodržení (časových) termínů
- (+1) maximální zátěž (využití) CPU
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Hlavní cíle plánování procesů na interaktivních systémech jsou:

- (-1) maximalizace počtu dokončených procesů
- (+1) nízká latence a odezva
- (-1) maximální zátěž (využití) CPU
- (+1) proporcionalita (přiměřenost) k očekávání uživatelů
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Hlavní cíle plánování procesů na real-timeových systémech jsou:

- (+1) prediktabilita (předvídatelnost)
- (-1) minimalizace obratu (turnaround time)
- (-1) maximální zátěž (využití) CPU
- (+1) dodržení (časových) termínů
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Hlavní cíle plánování procesů jsou:

- (+1) spravedlnost
- (+1) rovnováha zatížení subsystémů
- (-1) odlehčení zátěže CPU (kvůli přehřívání)
- (-1) přidělování dostatku paměti procesům
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Procesy – Stavy procesů (proc_stavy)

Sedmistavový model procesu nezahrnuje následující stavy:

- (-1) běžící, blokovaný, nový
- (-1) připravený, běžící, ukončený
- (+1) odložený, spustitelný, spící
- (+1) vyčerpaný, naplánovaný, odblokovaný
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Sedmistavový model procesu zahrnuje (mj.) následující stavy:

- (+1) běžící, blokovaný, nový
- (+1) připravený, běžící, ukončený
- (-1) blokovaný odložený, běžící, spící
- (-1) nový, naplánovaný, blokovaný
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Sedmistavový model procesu zahrnuje (mj.) následující stavy:

- (-1) běžící, odložený blokovaný, vypršený (timeout)
- (-1) připravený, odložený, ukončený
- (+1) blokovaný odložený, běžící, nový
- (+1) odložený připravený, připravený, blokovaný
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Sedmistavový model procesu zahrnuje (mj.) následující stavy:

- (-1) běžící, odložený připravený, odblokovaný
- (-1) nový, odložený, rozvedený
- (+1) blokovaný odložený, běžící, ukončený
- (+1) odložený blokovaný, blokovaný, připravený
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Sedmistavový model procesu zahrnuje (mj.) následující stavy:

- (+1) běžící, blokovaný, nový
- (+1) připravený, běžící, ukončený
- (-1) blokovaný odložený, běžící, spící
- (-1) nový, naplánovaný, blokovaný
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Třístavový model procesu zahrnuje následující stav:

- (+1) blokovaný
- (+1) připravený
- (-1) odložený
- (-1) nový
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Třístavový model procesu zahrnuje následující stav:

- (+1) blokovaný
- (-1) čekající
- (+1) běžící
- (-1) nový
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Procesy – Vlákna (proc_threads)

Nevýhodou implementace vláken bez podpory OS je:

- (+1) page-fault způsobí zastavení ostatních vláken
- (-1) vysoká režie při volání vláknových funkcí
- (+1) nutnost převést blokovaná volání na neblokovaná
- (-1) vyžaduje se přechod do režimu kernel
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Vlákna nesdílejí se zbytkem procesu (s ostatními vlákny):

(+1) zásobník

(+1) stav (kontext)

Vlákna sdílejí se zbytkem procesu:

- (-1) registry
- (-1) zásobník
- (-1) stav
- (+1) paměť
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Sdílení prostředků

Sdílení prostředků – Kritická sekce (sdileni_KS)

Kritická sekce je:

- (-2) čas provádění alokace prostředku od OS
- (+2) část kódu procesu(ů)
- (-2) paměťové místo s nepřímým přístupem k proměnným
- (-2) řídí přímý přístup do paměti
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Monitor jako prostředek ošetření vstupu do kritické sekce:

- (-2) je nevhodný, protože používá aktivní čekání
- (-2) je nevhodný, protože příliš zvyšuje latenci systému
- (-2) nelze použít
- (-2) se běžně používá v jazyce C, C++ a Delphi
- (+2) žádná z výše uvedených možností

Monitor jako prostředek ošetření vstupu do kritické sekce je:

- (-1) prostředek operačního systému
- (+1) nástroj programovacího jazyka
- (-1) prostředek hardware
- (-1) softwarová metoda využívající Petersonova algoritmu
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Nevýhodou řešení kritické sekce pomocí zákazu přerušení je:

- (+1) nemožnost použití na SMP-systémech
- (+1) zvyšování latence systému
- (-1) dlouhá vstupní a výstupní sekce
- (-1) nemožnost implementace na architektuře Intel/AMD x86 (IA32)
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Řešení vstupu do kritické sekce pomocí předávání zpráv jako prostředku OS:

- (-1) nelze použít
- (-1) nelze použití na všech typech HW
- (+1) používá krátkou vstupní a výstupní sekci

- (+1) je výhodné pro používání neaktivního čekání
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Vstup do kritické sekce lze dostatečně ošetřit pomocí:

- (+2) prostředků OS, pomocí semaforu
- (+2) prostředků OS, pomocí předávání zpráv
- (-2) SW metody, pomocí jedné sdílené proměnné booleovského typu
- (-2) pouze HW, CPU musí podporovat instrukci test-and-set
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Výhodou řešení vstupu do kritické sekce pomocí instrukce typu test-and-set je:

- (+1) možnost použití na SMP-systémech
- (-1) nepotřebnost používání spin-locks
- (+1) jednoduchost použití
- (-1) neaktivní čekání
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Výhodou řešení vstupu do kritické sekce pomocí zákazu přerušení je:

- (-1) možnost použití na všech systémech
- (-1) zlepšení odezvy systému
- (+1) jednoduchost použití
- (+1) neaktivní čekání
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Zbytková sekce je:

- 1. (-2) čas, kdy proces nealokuje žádné prostředky od OS
- 2. (+2) část kódu procesu(ů)
- 3. (-2) část datové části paměti procesu s dynamicky alokovanými proměnnými
- 4. (-2) závislá na přidělení semaforu od OS
- 5. (-2) žádná z výše uvedených možností

Sdílení prostředků – Semafory (sdileni_sem)

Semafor v OS neobsahuje:

- (-1) čítač (čítací proměnnou)
- (-1) funkci signal (up)
- (-1) funkci wait (down)
- (-1) frontu (proměnnou pro seznam procesů)
- (+1) žádná z výše uvedených možností

Semafor v OS obsahuje:

- 1. (+1) čítač (čítací proměnnou)
- 2. (+1) funkci signal (up)
- 3. (+1) funkci wait (down)

4. (+1) frontu (proměnnou pro seznam procesů)

Sdílení prostředků – Synchronizace (sdileni_sync)

Synchronizování procesů tak, aby od bariéry běžely oba současně, lze dosáhnout dostatečně pomocí:

- (-2) prostředků OS, pomocí jednoho binárního semaforu
- (+2) prostředků OS, pomocí předávání zpráv
- (-2) SW metody, pomocí jedné sdílené proměnné booleovského typu
- (-2) HW metody, pomocí instrukce zakázání přerušení
- (-2) žádná z výše uvedených možností

Správa paměti – Pojmy o paměti (mem_teorie)

Položka stránkové tabulky obsahuje:

- (-1) číslo stránky
- (+1) číslo rámce
- (+1) řídicí bity
- (-1) velikost stránky
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Položka segmentové tabulky neobsahuje:

- 1. (+1) číslo segmentu
- 4. (+1) offset od bázové adresy

Segmentace:

- (+1) usnadňuje sdílení paměti mezi procesy
- (-1) není viditelná pro programátora (je transparentní)
- (+1) pomáhá implicitně řešit problém ochrany
- (-1) používá lineární adresu společnou všem částem programu
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Stránkování paměti:

- (+1) odstraňuje vnější fragmentaci
- (-1) odstraňuje vnitřní fragmentaci
- (+1) je pro programátora transparentní
- (-1) není pro programátora transparentní
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Thrashing:

- (-1) je obecné pojmenování startu OS (boot)
- (+1) je neefektivní využití CPU při neustálé výměně paměťových stránek
- (+1) může být způsobován odkládáním paměti na disk, když je tato část za okamžik potřebná

- (-1) metoda ničení hard disků kvůli bezpečnosti
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Vnější fragmentace paměti:

- (-2) znamená, že paměť procesu je v nesouvislých blocích
- (+1) je odstraněna použitím stránkování
- (-1) vzniká při přidělení paměti procesu, který její část nevyužije
- (-1) je metoda obrany před přetížením řadiče operační paměti
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Specifické OS

Specifické OS – Systémy reálného času (otherOS_RT)

Mezi typické vlastnosti RTOS nepatří:

- (-1) rychlé přepínání kontextu
- (+1) nepreemptivní plánování
- (-1) multitasking
- (+1) plánování zaměřené na maximální využití CPU
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Mezi typické vlastnosti RTOS patří:

- (+1) rychlé přepínání kontextu
- (-1) nepreemptivní plánování
- (+1) multitasking
- (-1) plánování zaměřené na maximální využití CPU
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Specifické OS – Vestavěné systémy (otherOS_embed)

Podíl trhu mikročipů mimo vestavěné systémy je zhruba:

- (+1) < 5%
- (-1) 30 %
- (-1) 70 %
- (-1) > 90 %
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Podíl trhu aplikací pro vestavěné systémy je v oblasti telekomunikací a sítí zhruba:

- (-1) < 1/6
- (+1) 1/5
- (-1) 1/3
- (-1) > 2/3
- (-1) žádná z výše uvedených možností

Podíl trhu mikročipů pro vestavěné systémy je zhruba:

(-1) < 10 %

- (-1) 20 %
- (-1) 60 %
- (+1) > 90 %
- (-1) žádná z výše uvedených možností